

{Ježíš – interpretace}

Všechny myšlenkové, ale i emocionální atd. prostředky, jichž první křesťané užili k tomu, aby vyjádřili zcela mimořádnou kvalitu jak Ježíšovy osobnosti, tak toho, co svým životem a svou aktivitou, svým dílem přinesl a vnesl jak do kruhu svých nejbližších, tak do své společnosti a potom i do světa vůbec (jak tomu ovšem tehdy rozuměli), byly a dodnes jsou poznamenány něčím cizím a cizorodým, co nejen nepatří k podstatě Ježíšovy osobnosti ani k podstatě jeho zvěsti, ale proti čemu se sám Ježíš bránil, čemu se vzpíral a co jednak relativizoval a jednak výslovně překonával, totiž právě religiozitou a do jisté míry dokonce jakýmsi magicko-mytickým přístupem. Nechtě k tomu dojde brzo nebo to bude potřebovat ještě dlouhý čas, jednou přijde doba, kdy se tomuto rozpoznání dostane všeobecné akceptace. A proto je nutno se již dnes tázat po nových prostředcích, jimiž se potom budeme muset pokoušet vyjádřit onu nesrovnatelnost a jedinečnost Ježíšovy osobnosti a Ježíšova díla. Pokud se rozhodneme resignovat na náboženské termíny (a „pojmy“), vzniká otázka, jak přeložíme do nenáboženské mluvy (jakou předvídal Bonhoeffer) takové formule jako „Syn boží“, „pravý Bůh a pravý člověk“, ale také „nebesa“ a „království nebeské“ apod. Nenajdeme-li už dnes a zítra termíny a pojmy nové, můžeme být považováni za ty, kteří jsou odpovědni za další postup odklonu Evropy a evropských „provincií“ od křesťanství v pravém smyslu, eventuálně za novou vlnu ponáboženštění křesťanských tradic, jak jich už menších přišlo mnoho a velkých několik.

(Praha, 910803-n.)